

Szanowne Koleżanki i Koledzy, Drodzy Czytelnicy,

przedstawiamy zawartość kolejnego numeru „Endokrynologii Polskiej”, który ukazuje się tuż przed długo wyczekiwanyymi przez wszystkich wakacjami.

Dział **Prac Oryginalnych** rozpoczynamy od zagadnień chorób tarczycy. Od wielu lat podejmowane są próby określenia podłoża, w tym genetycznego, choroby Hashimoto. Wydaje się, że trudno będzie tego dokonać z uwagi na wielowątkowość jej patogenezę. Tym razem badacze z Chorwacji ocenili poziom ekspresji mRNA CTLA-4, CD28, VDR i CD45 w limfocytach T u osób z chorobą Hashimoto.

W kolejnej pracy badacze z Instytutu Onkologii w Gliwicach opierając się na założeniu, że brodawkowaty rak tarczycy należy do grupy nowotworów, w których uwarunkowania genetyczne odgrywają istotną rolę, ocenili dwa z polimorfizmów obecnie uznawanych za czynniki ryzyka. Limfocyty krwi obwodowej uzyskano od ponad 2 tysięcy chorych. Potwierdzony został związek badanych polimorfizmów z rakiem brodawkowatym tarczycy w populacji polskiej. Wykazano też modyfikujący wpływ wieku zachorowania i płci męskiej, na ryzyko zachorowania uwarunkowane genetycznie.

Celem następnej pracy oryginalnej było opracowanie modeli funkcji poznawczych w grupie kobiet po menopauzie, w zależności od stężenia wybranych parametrów laboratoryjnych oceniających stan funkcjonalny tarczycy. Wykazano znaczący wpływ poziomu hormonów osi tarczycowej i przeciwciał przeciwtarczycowych, na poziom funkcji poznawczych po menopauzie w badanej grupie. Wykonano między innymi testy oceniające plastyczność poznawczą, skupienie uwagi, szybkość przetwarzania.

W ośrodku kardiologicznym, z którego pochodzi kolejna praca, podjęto próbę określenia czy stężenie parathormonu we krwi u pacjentów z nie-niedokrwinną niewydolnością serca można uznać za potencjalny czynnik ciężkości choroby i złego rokowania. Wykazano, że PTH koreluje z czynnikami złego rokowania, takimi jak wiek, eGFR, stężenie kreatyniny, Aspat, NT-proBNP.

W bardzo praktycznej pracy z Warszawy opisano skuteczność leczenia cynakalcetem pacjentów z ciężką hiperkalcemią w przebiegu pierwotnej nadczynności

przytarczyc. Takie postępowanie umożliwia szybką redukcję stężenia wapnia w surowicy i może być szczególnie użyteczne jako objawowe przygotowanie przed planowanym leczeniem operacyjnym, umożliwiając bezpieczne ukończenie diagnostyki i oczekiwanie na zabieg.

W kolejnej pracy badacze z Ankary i Stambułu udowodnili, że testosteronowa terapia zastępcza (TRT) zwiększa poziom FDF-23 u osób z wrodzonym hipogonadyzmem hipogonadotropowym.

Ciekawego zestawienia danych dokonali w swej pracy diabetolodzy. Porównali ekspresję *IL6* w leukocytach pacjentek z cukrzycą ciążową diagnozowanych zgodnie z kryteriami Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego z 2011 i 2014 roku.

Cykl prac oryginalnych zamykają tym razem stomatolodzy, którzy analizowali CGRP — pochodną genu kalcytoniny o działaniu rozkurczającym naczyń i uczestniczącą w metabolizmie mięśni żucia. W pracy opisano zmiany stężeń CGRP we krwi pacjentów z bólową postacią dysfunkcji narządu żucia.

W rozdziale **Prace poglądowe** prezentujemy pracę, w której autorzy z Poznania dokonują szerokiego przeglądu chorób gruczołów wydzielania wewnętrznego, prowadzących do oporności na insulinę, omawiając jednocześnie możliwe sposoby terapii obserwowanych zaburzeń węglowodanowych.

Opis przypadku tym razem pochodzi z Serbii i na jego kanwie autorzy zastanawiają się nad zastosowaniem ¹⁸F-FDG PET/CT w diagnostyce gruczolaków przysadki.

W **Szkoleniu podyplomowym** znajdziemy kolejną pracę z ośrodka poznańskiego, dotyczącą pułapek diagnostycznych, na które jesteśmy narażeni w diagnostyce *incidentaloma* nadnerczy. Bardzo praktyczne aspekty tej pracy na pewno będą zachęcać do uważnej lektury.

Mamy nadzieję, że znajdziecie Państwo interesujące praktyczne i naukowe informacje w tym numerze naszego pisma. Składamy również życzenia udanego letniego wypoczynku.

W imieniu Redakcji
Beata Kos-Kudła